

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/29911

GK.42

Sayı : 56020453/2013-610.01-819/2232/4147
Konu : Yazılı soru önergesi

26/3/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/10/2013 tarihli ve 43452547-120.00-143747 sayılı yazı,
b) 21/10/2013 tarihli ve 4382/8426 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29911 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmî cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-819/2231/4146
Konu : Yazılı soru önergesi

25.12.2014

Sayın Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29911 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın,

a) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı,

b) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

a) "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinde, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı, Cumhuriyet savcısının, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlü olduğu,

b) "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği; maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebileceği,

c) "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği, soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluştuyorsa, Cumhuriyet savcısının bir iddianame düzenleyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, işlenen suçlar sebebiyle soruşturma başlatılması, yürütülmesi ve kamu davasının açılması konusunda görevli ve yetkili kılınan makam Cumhuriyet savcılıkları olup, herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu değildir.

II- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta,

a) Soru önergesinde bahsi geçen mağdurun yaralanması olayı ile ilgili yürütülen

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

soruşturma sonunda Başsavcılıklarınca, iki şüpheli hakkında 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet ve yaralama suçlarından Ankara 19. Asliye Ceza Mahkemesine kamu davası açıldığı ve yargılamanın hâlen devam ettiği,

b) Son iki yıl içinde bahsi geçen konuyla benzer mahiyette açılmış herhangi bir soruşturma ve kovuşturma bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

III- Gelişmiş demokrasilerde temel hak ve hürriyetler olarak ifade edilen ve anayasal metinlerde yerini bulan birçok insan hakkının kullanımı konusunda Ülkemizde getirilen sınırlamaların en az seviyeye indirilmesi konusundaki çalışmalar, son on yıllık dönemde hız kesmeden devam etmiş ve bu kapsamda birçok mevzuatta önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu doğrultuda, mevzuatımız demokratikleşme ve insan hakları odaklı bir yaklaşımla gözden geçirilerek, anayasal ve yasal düzeyde gerçekleştirilen değişikliklerle, bir taraftan temel hak ve özgürlüklerin daha güçlü teminatlara bağlanmasını sağlayacak, diğer taraftan yargının etkinliğini, bağımsızlığını ve tarafsızlığını güçlendirecek önlemlerin alınması sağlanmış ve yargı alanında birçok reform paketi son iki yıl içinde kanunlaştırılmıştır.

Aynı kapsamda, günümüzde nefret suçunun da mücadele edilmesi gereken en önemli suçlardan biri olarak uluslararası gündemde yerini almış olması, bu fiilin ayrımcılık temelli suçlardan olması, fail ve mağdur ile birlikte tüm toplumu yakından etkilemesi gibi nedenlerle, son derece önemli olan bu konuda, özel düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Taslağı Bakanlığımızca hazırlanan, 13/03/2014 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6529 sayılı Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, temel insan haklarından bazılarının kullanımının genişletilmesi yanında bir kişinin sahip olduğu özelliğinden dolayı ayrımcılığa uğramamasının temini amacıyla düzenleme yapılması öngörülmüş ve ayrımcılık suçunun tanımlandığı 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Nefret ve ayrımcılık" kenar başlıklı 122. maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, ayrımcılığın dayandığı sebepler sınırlı olarak sayılmış, bu suçun ancak doğrudan kastla ve nefret saikiyle işlenebilen bir suç olduğu belirtilmiş, ayrıca cezası da artırılmıştır.

IV- 1992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun "Görev" kenar başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla beraber, istenilen ayrıntıda bilgi derlemesi yapılmadığından, soru önergesine konu edilen hususlarda Bakanlığımızda istatistik veri bulunmadığı, Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

V- Soru önergesinde yer alan diğer hususlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığıyla yapılan yazışmalar devam etmekte olup, Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan